

Äggförsäljning betyder myndighetskontakter

Carola Johansson driver Gersby Nystuga Hönseri & Packeri i Ransäter som ligger i Munkfors kommun i Värmland. Hon har drivit företag under större delen av sitt yrkesverksamma liv och det har lärt henne att det är nyttigt ta reda på vad som gäller i kontakten med myndigheterna.

- Jag vet hur lätt det kan bli fel om man missar något, säger hon.

Innan Carola kunde starta upp sitt hönseri och packeri var det nödvändigt för henne att ha kontakt med flera olika myndigheter. Det var kommunen, Jordbruksverket, Länsstyrelsen och Livsmedelsverket, dessutom hade hon kontakt med Hushållningssällskapet som hjälpte henne att se över luft- och värmetillförseln i höns huset.

- Det svåraste i mötet med myndigheterna är att allt är så självklart för dem, men det är inte lika självklart för mig. Inspektörerna som jag har mött har varit väldigt trevliga, det säger jag inget om. Men det är lätt för dem att säga att man ska "slå det och det på nätet". Det vore bättre om de kunde säga vad jag ska göra i stället, för om jag missar något så får jag påbackning. Det kan bli böter i värsta fall, och det vill jag inte ha. Det är inte lika självklart för den vanliga privatpersonen och företagaren att ta reda på vad man behöver veta.

Flera av myndighetspersonerna som Carola har varit i kontakt med har uppmanat henne att läsa sig till vad hon behöver göra på olika hemsidor. Många papper och blanketter som hon blivit uppmanad att fylla i och trycka ut får hon leta upp själv på nätet.

- Lite mer tillmötesgående tycker jag att de hade kunnat vara. Om jag fyller i ett papper så kan det visa sig att jag

Carola Johansson driver Gersby Nystuga Hönseri & Packeri som ligger i Ransäter i Munkfors kommun i Värmlands län.

ska ha ett papper till och hur skulle jag kunna veta det? Det vore lättare för både dem och mig om de kunde säga att det här och det här ska du ha för just din verksamhet. Bara för att jag vill hålla på med höns så behöver jag inte kunna allting.

Eftersom Carola är noga med att allt ska bli rätt så har hon varit väldigt noga med att läsa sig till vad hon behöver veta och göra. Det finns till exempel särskilda bestämmelser för att få packa de ägg som hönsen värper i höns huset. Carolas dröm är att få sälja vad hon kallar för "riktiga bondägg". Hon vill inte lämna bort äggen till ett annat företag för packning och låta ett tredje köra ut dem till butiker och restauranger. Hon vill göra så mycket som möjligt själv. Därför bestämde hon sig för hon ville packa och köra ut dem själv. Innan statsinspektören kom på besök hade hon läst på så mycket hon kunde eftersom hon ville bli godkänd.

- Det är ju inte roligt om det står att man fått en anmärkning på Livsmedelsverkets hemsida. Där står jag med nu bland alla andra packerier och produktionsplatser. Har man en liten bock där så ser det illa ut även om det inte är så allvarligt egentligen. Men det ville jag inte ha och jag är så glad att jag blev godkänd, säger hon.

Var och en av de myndigheter som Carola haft kontakt med har sina egna krav på hur det ska vara när man ska ha hönseri och packeri. Trots det så är de ändå synkroniserade och samarbetar. När en myndighet kommer på besök så kan det vara självklart denna att verksamhetsutövaren har haft rätt kontakter hos de andra innan besöket.

- Har du inte pratat med Livsmedelsverket om det, kan de säga på Länsstyrelsen. Men hur ska jag veta att jag skulle ha gjort det? Men det är mycket fackspråk i alla papper också. Jag kan erkänna att jag är mer praktiker än läshuvud och då kan det bli svårt att förstå allt som står. Det vore mycket bättre om de talade om för mig vart jag ska vända mig och hur.

Ett exempel som Carola tar upp är regleringen kring Salmonellaprovtagning. Skulle hönsen på Carolas gård få salmonella så är det Jordbruksverket som i så fall sätter verksamheten i karantän. Men det är i branschriktlinjerna som Livsmedelsverket har varit med och tagit fram som det står att en sådan provtagning ska göras. När Carola försökte få klarhet i hur hon skulle göra var det svårt att få tydliga svar. – När jag ringde till Jordbruksverket för att få veta så visste inte kvinnan jag pratade med hur det skulle vara på direkten. Hon sa att hon skulle leta upp svaret och återkomma. En och en halv dag senare ringde hon och då sa hon att jag inte behövde göra någon provtagning om jag inte hade fler än 299 höns. Men eftersom jag säljer till butik borde jag väl göra det ändå, sa jag. Det tror jag inte svarade hon då. Men jag godkänner inte att en myndighetsperson säger att hon tror att det är si eller så. Skulle det hända något så vill jag inte ha en repressalie för att jag inte har gjort vad jag borde ha gjort. När de inte själva kan tyda vad som står i pappren hur ska jag kunna göra det då. Det är lite för krångligt ibland, säger Carola.

Text&Foto
Cicci Wik

Hur ska ägg märkas?

Detta måste finnas med på förpackningen:

- * Namn på varan
- * Antalet förpackade ägg
- * Kvalitets- och viktsklass, uppgift om äggen är tvättade
- * Bäst före-dag
- * Anvisning om hur äggen bör förvaras
- * Namn eller firmanamn eller varumärke samt adress eller telefonnummer till packeri eller det företag som låtit förpacka äggen
- * Godkännandenummer på den anläggning där äggen förpackades
- * Produktionssystem
- * Innebörden av producentkoden (se nedan)

Man får också märka förpackningar med frivilliga uppgifter som exempelvis vilket foder hönsen fått.

Källa: Livsmedelsverket

Ovan: Alla ägg som Carola packar blir först genomlysta.

Till höger: Äggen stämplas med ett nummer som går att härleda till Gersby Nystuga Hönseri & Packeri.

Nedan: I locket till äggkartongerna står vad märkningen betyder.

